

Rolniczy handel detaliczny

Od roku 2016, zgodnie z zapisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym na podstawie odrębnych przepisów, były uważane za przychody pochodzące z innych źródeł. Ta kwalifikacja spowodowała, że działalności takiej **nie trzeba było rejestrować w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej**, czyli nie było potrzeby rejestrowania pozarolniczej działalności gospodarczej.

Od 1 stycznia 2017 roku, ustawodawca, utrzymując uregulowania w ustawie o podatku dochodowym, dotyczące kwestii kwalifikacji tego typu działalności, jako przychodów pochodzących z innych źródeł, wprowadził istotne zmiany ułatwiające prowadzenie tego typu działalności. Zmiany te zawarte zostały w ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw, w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (Dz.U. poz. 1961 z 2016 r.).

Wyżej wymieniona ustawa wprowadza zmianę w ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2015 r. poz. 594), poprzez zdefiniowanie rolniczego handlu detalicznego oraz doprecyzowuje warunki prowadzenia takiej działalności. Zgodnie z definicją, **rolniczy handel detaliczny polega na zbywaniu konsumentowi finalnemu żywności pochodzącej w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożyw-**

czym, czyli po prostu, sprzedaży przez rolnika zajmującego się produkcją takiej żywności.

Warunki prowadzenia rolniczego handlu detalicznego

Warunki prowadzenia rolniczego handlu detalicznego określone zostały następująco:

„1. Produkcja i zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego:

- 1) mogą być dokonywane w ilościach dostosowanych do potrzeb konsumentów;
- 2) nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa żywności i wpływać niekorzystnie na ochronę zdrowia publicznego;
- 3) podlegają nadzorowi organów odpowiednio Państwowej Inspekcji Sanitarnej albo Inspekcji Weterynaryjnej;
- 4) są dokumentowane w sposób umożliwiający określenie ilości zbywanej żywności;
- 5) nie mogą być dokonywane z udziałem pośrednika, z wyjątkiem zbywania takiej żywności podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy, organizowanych w celu promocji żywności, jeżeli pośrednik zbywa żywność:
 - a) wyprodukowaną przez tego pośrednika w ramach rolniczego handlu detalicznego,
 - b) wyprodukowaną przez inny podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny na obszarze powiatu, w którym pośrednik ten prowadzi produkcję żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego lub na obszarze powiatu sąsiadującego z tym powiatem.

2. W miejscu zbywania żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego umieszcza się w sposób czytelny i widoczny dla konsumenta:
- 1) napis „rolniczy handel detaliczny”;
 - 2) dane obejmujące:
 - a) imię i nazwisko albo nazwę i siedzibę podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny,
 - b) adres miejsca prowadzenia produkcji tej żywności,
 - c) weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotu prowadzącego rolniczy handel detaliczny, o ile taki numer został nadany.”

Zmiany w podatku dochodowym

W zmianach do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, obowiązujących od 1 stycznia 2017 roku, dokonano uzupełnienia zapisów określających przychody z innych źródeł, a więc nie wymagających rejestracji działalności gospodarczej w CEDIG. Zmieniony art. 20, ust. 1c - 1e otrzymał brzmienie:

„1c. Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10, ust. 1, pkt 9, uważa się również przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli:

- 1) sprzedaż nie jest wykonywana na rzecz osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub na rzecz osób fizycznych na potrzeby prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej;
- 2) przetwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych i ich sprzedaż nie odbywa się przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów

zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze, z wyłączeniem uboju zwierząt rzeźnych i obróbki poubojowej tych zwierząt, w tym również rozbioru, podziału i klasyfikacji mięsa, przemiału zbóż, wytłoczenia oleju lub soku oraz sprzedaży podczas wystaw, festynów, targów przez rolnika prowadzącego działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego;

- 3) sprzedaż odbywa się wyłącznie w miejscach:
 - a) w których produkty te zostały wytworzone lub
 - b) przeznaczonych do prowadzenia handlu;
 - 4) jest prowadzona ewidencja sprzedaży, o której mowa w ust. 1e;
 - 5) ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50% tego produktu, z wyłączeniem wody.
- 1d. Za produkt roślinny pochodzący z własnej uprawy uważa się również mąkę, kaszę, płatki, otręby, oleje i soki wytworzone z surowców pochodzących z własnej uprawy.
- 1e. Podatnicy osiągający przychody, o których mowa w ust. 1c, są obowiązani prowadzić odrębnie za każdy rok podatkowy ewidencję sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych zawierającą co najmniej: numer kolejnego wpisu, datę uzyskania przychodu, kwotę przychodu, przychód narastająco od początku roku oraz ilość i rodzaj przetworzonych produktów. Dzielne przychody są ewidencjonowane w dniu sprzedaży.”

Po ust. 1e dodano ust. 1ea w brzmieniu:

„1ea. W ramach rolniczego handlu detalicznego dopuszcza się sprzedaż na rzecz podmiotów, o których mowa w ust. 1c, pkt 1, do wysokości ilości żywności określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44a, ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpie-

czeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2015 r. poz. 594, z późn. zm.)”.

Dokonane zmiany - podsumowanie

Przedstawione zmiany, w porównaniu do poprzedniego stanu prawnego, są zatem bardzo istotne:

1. Dopuszczono, pod pewnymi warunkami sprzedaż nie tylko dla konsumentów finalnych (pkt 1ea);
2. Umożliwiono zatrudnianie innych osób przy wykonywaniu niektórych rodzajów działalności (pkt 1c, ppkt 2);
3. Zniesiono ograniczenia co do miejsca prowadzenia sprzedaży – obecnie może ona być prowadzona również w budynkach lub w ich częściach (pkt 1c, ppkt 3);
4. Wprowadzono możliwość wykorzystania do produkcji żywności także produktów z zakupu (pkt 1c, ppkt 5).

Dokonano także istotnej zmiany zapisu w art. 21, zwalniając z podatku dochodowego przychody, o których mowa w art. 20, ust. 1c, do kwoty 20 000 zł rocznie, ze sprzedaży produktów nieprzekraczającej ilości, która może być zbywana w ramach rolniczego handlu detalicznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (art. 21 w ust. 1, pkt 71a). **Zwolnienie to ma jednak charakter pomocy de minimis.**

Przychód przekraczający kwotę 20 tys. zł można opodatkować ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych na zasadach określonych w ustawie o ryczałtowym podatku dochodowym, przy zastosowaniu preferencyjnej stawki 2%.

Rejestracja obowiązkowa

Jak poinformowano na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (<http://www.minrol.gov.pl/Ministerstwo/Biuro-Prasowe/Informacje-Prasowe/Rolniczy-handel-detaliczny>), obowiązkiem rolnika zamierzającego prowadzić działalność w zakresie rolniczego handlu detalicznego jest jednak rejestracja tej działalności u powiatowego inspektora sanitarnego, jeśli będzie zajmował się tylko produkcją żywności pochodzenia roślinnego lub u powiatowego lekarza weterynarii jeśli będzie produkował żywność pochodzenia roślinnego i zwierzęcego lub tylko pochodzenia zwierzęcego. Należy to zrobić na 30 dni przed rozpoczęciem działalności. Powiatowy lekarz weterynarii nadaje takiemu podmiotowi numer identyfikacji weterynaryjnej i wprowadza go do rejestru podmiotów nadzorowanych.

W Dzienniku Ustaw zostały ogłoszone niezbędne, do rozpoczęcia procesu rejestracji rolniczego handlu detalicznego, rozporządzenia wykonawcze do ustawy z dnia 16 listopada:

1. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego han-

dlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania (Dz. U. poz. 2159),

2. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie rejestru zakładów produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego lub wprowadzających na rynek te produkty oraz wykazów takich zakładów (Dz.U. poz. 2192) oraz
3. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie sposobu ustalania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego (Dz. U. poz. 2161).

Podmioty zamierzające prowadzić działalność w zakresie rolniczego handlu detalicznego produktami pochodzenia zwierzęcego lub żywnością złożoną nie są ponadto zobowiązane do sporządzania projektu technologicznego.

Szczegółowe informacje na temat procesu rejestracji rolniczego handlu detalicznego można uzyskać u właściwego ze względu na siedzibę zakładu lub miejsce prowadzenia działalności powiatowego lekarza weterynarii lub państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Podjęcie działalności rolniczy handel detaliczny nie jest uzależnione od wejścia w życie rozporządzenia wydanego na podstawie art. 69, ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2015 r. poz. 594 z późn. zm.) określającego wymagania higieniczne.

Przy prowadzeniu produkcji i zbywaniu żywności w ramach działalności rolniczy handel detaliczny należy spełnić przede wszystkim wymagania rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz.Urz. UE L 139 z 30 kwietnia 2004 r., str. 1, z późn. zm. – Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319) oraz przepisów wydanych w trybie tego rozporządzenia. **Przepisy tego rozporządzenia obowiązują wprost i nie wymagają wdrożenia do polskiego porządku prawnego.**

Opracowano na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (Dz.U. poz. 1961 z 2016 r.) oraz informacji zamieszczonych na stronie www.minrol.gov.pl.

Daniel Roszak

